Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

26 643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1521

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 juni 2026

Door een wildgroei aan domeinnamen is een situatie ontstaan waarin het afzenderschap van overheidswebsites (en e-mails) niet altijd duidelijk is. Hierdoor lopen jaarlijks (tien)duizenden Nederlanders het risico schade te ondervinden door phishing, fraude of andere vormen van misleiding[1]. Het ontbreekt aan een uniek en betrouwbaar overheidskenmerk dat niet makkelijk is te kopiëren of na te maken en waaraan een officiële overheidswebsite (of e-mail) direct te herkennen is. Een uniforme domeinnaamextensie draagt bij aan meer herkenbaarheid, meer consistentie en meer grip op het digitale domeinlandschap. Door het publieke digitale gezicht van de overheid onder één herkenbaar en centraal geregisseerd stelsel te organiseren, ontstaat meer grip op een belangrijk deel van de digitale basisinfrastructuur en kunnen eisen aan beheer, veiligheid en continuïteit meer robuust worden ingericht.

Voorafgaand aan eventuele vervolgstappen heb ik een impactanalyse laten uitvoeren om de haalbaarheid, uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van een uniforme domeinnaamextensie voor overheidswebsites in beeld te brengen. Daarmee geef ik invulling aan eerdere toezeggingen[2] en aan de motie van het lid Ceder (CU).[3] Deze impactanalyse bied ik u hierbij aan. In de impactanalyse zijn zowel de second-level domeinnaamextensie .gov.nl als .overheid.nl onderzocht. De impactanalyse dient als input voor

[1] Voorzichtige schatting op basis van fraude en phishingcijfers van het CBS (zie o.a. https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2026/veiligheidsmonitor-2025/6-online-criminaliteit) en de Fraudehelpdesk (https://www.fraudehelpdesk.nl/wp-content/uploads/2026/02/Terugblik-2025.pdf).

[2] Kamerstuk 2023–2024, 26 643, nr. 1112 Verzamelbrief Digitalisering (22 december 2023); Kamerstuk 2024–2025, 26 643, nr. 1360 Informatie- en communicatietechnologie (ICT) (1 juli 2025), betreffende «Nationaal Actieplan Webbeleid»; Wetgevingsoverleg (02 maart 2026), toezegging 2025A06618.

[3] Kamerstuk 2025–2026, 36 800 VII, nr. 82 motie van het lid Ceder (wetgevingsoverleg 2 maart 2026).

kst-26643-1521
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

de verdere besluitvorming over het wel of niet invoeren van een uniforme domeinnaamextensie.

Impact

Uit het onderzoek blijkt dat een uniforme domeinnaamextensie bijdraagt aan grotere herkenbaarheid, meer consistentie en meer grip op het digitale domeinlandschap van de (rijks)overheid. Ook wordt met de invoering van een uniforme domeinnaam de uitgifte centraal gecoördineerd. Hierdoor kunnen eisen worden gesteld aan veiligheid en toegankelijkheid, en wordt nieuwe wildgroei voorkomen.

De organisatorische impact is aanzienlijk, omdat het huidige domeinlandschap versnipperd is. Invoering vraagt daarom om duidelijke kaders voor beleid, uitgifte, beheer, uitzonderingen en toezicht.

Technisch is de invoering goed mogelijk, maar er moet rekening worden gehouden met koppelingen, doorverwijzingen, certificaten, vindbaarheid en afhankelijkheden met andere systemen. Ook communicatie is belangrijk: de meerwaarde van een uniforme domeinnaam zit in betere herkenbaarheid voor eindgebruikers (inwoners en ondernemers in binnen- en buitenland). Deze herkenbaarheid ontstaat alleen als de betekenis van de nieuwe domeinnaam duidelijk wordt uitgelegd. Tijdens de overgangsperiode kunnen oude en nieuwe domeinnamen naast elkaar bestaan, wat kwetsbaar kan zijn.

Financiële haalbaarheid

De kosten voor de invoering bestaan uit investeringen voor betere aansturing, een (tijdelijk) expertteam dat organisaties helpt bij het opschonen en omzetten van domeinnamen, en communicatie naar het publiek. Ook het aantal domeinen en hun technische complexiteit bepalen de kosten. Uit het onderzoek blijkt dat de kosten aanzienlijk dalen als de invoering wordt gecombineerd met het opschonen van het bestaande webportfolio. Onnodige, dubbele of verouderde websites hoeven dan niet allemaal omgezet te worden. Zo kan 50% tot 60% van de overheidswebsites van de rijksoverheid worden opgeschoond of samengevoegd. Dit leidt op termijn tot structurele besparingen van gemiddeld € 23 miljoen per jaar. De eenmalige kosten voor het omzetten van de domeinen van de rijksoverheid kunnen worden beperkt tot ongeveer € 24 miljoen. Ter vergelijking: als alle domeinen één voor één worden omgezet zonder opschoning, bedragen de eenmalige kosten gemiddeld € 50 miljoen.[4] Door structureel op te schonen, verdient het traject zichzelf al na drie tot vijf jaar terug.

Mogelijke invoeringsscenario's

In de impactanalyse zijn twee theoretische implementatiescenario's op hoofdlijnen uitgewerkt. Het eerste scenario geeft prioriteit aan het versneld omzetten van belangrijke centrale websites, zoals overheid.nl en rijksoverheid.nl, als makkelijk te begrijpen vertrekpunt om richting het publiek te gaan communiceren over de uniforme domeinnaamextensie. In dit scenario bedraagt de doorlooptijd maximaal vijf jaar. Het tweede scenario kiest voor een meer geleidelijke invoering, met een gefaseerde omzetting van eenvoudige naar meer complexe websites en een doorlooptijd van vijf tot maximaal tien jaar. Het eerste scenario biedt sneller zichtbare publiekswaarde; het tweede scenario is vanuit uitvoer-

[4] Opmerking: de genoemde bedragen zijn opgetelde schattingen van kosten en baten, die in de praktijk verdeeld zijn over verschillende organisaties en afdelingen.

baarheid en beheersbaarheid meer geleidelijk van aard. Financieel laat het eerste scenario sneller rendement zien: de terugverdientijd wordt geraamd op ongeveer twee tot drie jaar. Voor het tweede scenario wordt de terugverdientijd geraamd op ongeveer drie tot vijf jaar.

Conclusie en vervolgstappen

De impactanalyse laat zien dat er een duidelijke opgave ligt om het webportfolio van de (rijks)overheid op orde te brengen. Om de overheidsinformatie en dienstverlening beter herkenbaar en begrijpelijk te houden is een stevige regie op de domeinnamen noodzakelijk en is het nodig dat het aantal domeinnamen moet worden teruggebracht. Verkend wordt of de voordelen die een extensie biedt aansluiten bij de al lopende trajecten om overheidsinformatie en diensten in het kader van de Slagvaardige Overheid te ontsluiten via de centrale websites overheid.nl en rijksoverheid.nl[5].

Om te komen tot een zorgvuldige afweging om domeinnaamextensie in te voeren wordt dit jaar een praktisch programmavoorstel voor implementatie van de uniforme domeinnaamextensie uitgewerkt. Dit omvat ook een voorstel tot verdeling van de te verwachten kosten en baten per organisatie.

Parallel aan- en in samenhang met het programmavoorstel voor de domeinnaamextensie wordt op basis van het Nationaal Actieplan Webbeleid, dat op 1 juli 2025 met uw Kamer is gedeeld[6], een voorstel uitgewerkt voor de opschoning van websites van de rijksoverheid. Opschoning is hoe dan ook noodzakelijk voor de beheersbaarheid en de begrijpelijkheid van het webportfolio van de rijksoverheid. Voor het kerstreces zal ik uw Kamer opnieuw informeren over de stand van zaken.

In geval van een positief besluit op de invoering van de uniforme domeinnaamextensie wordt het als eerste stap verplicht om de domeinnaamextensie te gebruiken voor alle nieuwe (publieksgerichte) websites van de rijksoverheid, worden als tweede stap de bestaande websites van de rijksoverheid opgeschoond en worden als laatste stap de overgebleven websites van de rijksoverheid omgezet.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van der Burg

[5] Kamerstuk 2024–2025 26 643, nr.1371 Verzamelbrief digitalisering (11 juli 2025)
[6] Kamerbrief over Nationaal Actieplan WebBeleid (https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/07/01/kamerbrief-over-nationaal-actieplan-webbeleid).